

PROIECT DIDACTIC

Clasa: a XII-a C

Profesor: Dobre Andrei - Octavian

Unitatea de învățământ: GRUP COLAR TRANSPORTURI Ploiesti

Obiectul: Matematic

Unitatea de învățare: Grupul – aplicatii

Tipul lecției: Consolidare a cunostintelor prin aplicatii

Competențe generale:

- + Reprezentarea adecvată a datelor cuprinse în enunuri matematice
- + Formarea deprinderii de utilizare a algoritmilor și a conceptelor matematice pentru caracterizarea locală a unei situații concrete
- + Dezvoltarea capacităților de explorare/ investigare și rezolvare de probleme
- + Analiza unei situații în scopul descoperirii de strategii pentru optimizarea soluțiilor

Competențe specifice:

- Recunoașterea unei legii de compoziție și proprietăți a acesteia
- Definirea grupului
- Utilizarea unor strategii diferite de rezolvare în vederea optimizării soluțiilor
- Prezentarea și justificarea într-un mod explicit (coerent), folosind limbajul matematic adecvat, a metodei de rezolvare aplicate.

Condiții prealabile:

- cunoștințe anterioare ale legilor de compoziție;

Strategia didactică

Metode și procedee folosite: conversația, demonstrația, expunerea, învățarea prin descoperire, explicația, exercițiul, exercițiul comentat, muncă independentă, activitate frontală.

Mijloace de învățământ utilizate: manualul, culegere de probleme și variante Bac 2009

Forme de organizare: frontală și individuală

Bibliografie: manualul de matematică pentru clasa a XII-a (Ed MATHPRESS –Mircea Ganga), Variante Oficiale Bac 2009 - 2011, www.mateinfo.ro

Evenimentele instruirii	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Resurse i strategii didactice	Evaluare
1. Organizarea clasei	Profesorul noteaz absen ele Face observa ii i recomand ri, dac este cazul	Elevii r spund la întreb rile puse de profesor, îi însu esc observa iile i recomand rile primite		
2. Verificarea temei	Verific tema pentru acas	Elevii r spund la întreb rile profesorului		Observarea sistematic a elevilor i anrecierea verbal
3. Reactualizarea no iunilor însu ite anterior	Profesorul scrie pe tabla titlul lectiei „ <u>Grupuri – Aplicatii</u> ” dupa care intreaba axiomele grupului.	Elevii noteaza titlul lectiei	Manual, culegeri, conversa ia, exerci iul, problematizarea, descoperirea	
4. Comunicarea tipului de exercitii propuse pentru rezolvare	Profesorul da elevilor fisele de lucru si sunt anuntati ca vor demonstra ca o aplicatie este grup si ca vom rezolva problemele propuse la BAC in anii scolari 2009 dar si modelul oficial propus pentru BAC 2011	Elevii ies la tabl i rezolv exerci iile.	Expunerea	

5. Desfășurarea lecțiilor

1) Pe mulțimea $G = (9, +\infty)$ se definește aplicația $x * y = xy - 9(x + y) + 90$.
 Sa se arate ca perechea $(G, *)$ este grup abelian.

(model prof. Andrei Dobre)

Prelucram aplicația

$$x * y = x(y - 9) - 9(y - 9) + 9$$

$$x * y = (x - 9)(y - 9) + 9 \quad \forall x, y \in G$$

Demonstrăm ca * este lege de compoziție pe G

$$\forall x, y \in G \Rightarrow x * y \in G$$

$$x > 9 \quad x - 9 > 0$$

$$y > 9 \quad y - 9 > 0 \dots (x - 9)(y - 9) + 9 > 9, \quad x * y \in G$$

G1) Asociativitatea legii “* ”

G2) Comutativitatea legii “* ”

G3) Elementul neutru

$$e = 10 \in G$$

G4) Elemente simetrizabile

$$x' = 9 + \frac{1}{x - 9} \in G, \quad \forall x \in G$$

2)

Pe mulțimea $\mathbb{R}$ se definește legea de compoziție $x * y = xy - 3x - 3y + 12$.

a) Demonstrați că $x * y = (x - 3)(y - 3) + 3$, oricare ar fi $x, y \in \mathbb{R}$.

b) Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $x * x = 19$.

c) Știind că legea “*” este asociativă, calculați $\sqrt[3]{1 * \sqrt[3]{2 * \dots * \sqrt[3]{2011}}}$.

(Model BAC 2011 – sursa subiecte2011.edu.ro)

2.a)	$(x - 3)(y - 3) + 3 = xy - 3x - 3y + 9 + 3$ $= x * y, \quad \forall x, y \in \mathbb{R}$
b)	$x * x = 19 \Rightarrow (x - 3)^2 + 3 = 19$ $(x - 3)^2 = 16 \Rightarrow x \in \{-1, 7\}$
c)	$x * 3 = 3 * x = 3, \quad \forall x \in \mathbb{R}$ $\sqrt[3]{1 * \sqrt[3]{2 * \dots * \sqrt[3]{2011}}} = (\sqrt[3]{1 * \sqrt[3]{2 * \dots * \sqrt[3]{26}}}) * 3 = (\sqrt[3]{28 * \sqrt[3]{29 * \dots * \sqrt[3]{2011}}}) * 3 = 3$

Urmeaza variante propuse pentru BAC 2009

Manual, culegeri, conversația, exercițiul, problematizarea, descoperirea, modelarea

Observarea sistematică a elevilor și aprecierea verbală

<p>3)</p> <p>Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție asociativă $x * y = xy - 6x - 6y + 42$.</p> <p>a) Să se arate că $x * y = (x-6)(y-6) + 6$, oricare ar fi $x, y \in \mathbb{R}$.</p> <p>b) Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $x * x * x * x = x$.</p> <p>c) Să se calculeze $1 * 2 * 3 * \dots * 2009$.</p> <p>(Varinta 85 BAC 2009) – www.mateinfo.ro</p>		<p>2.a. Legea se mai scrie: $x * y = xy - 6x - 6y + 36 + 6 = (x-6)(y-6) + 6$</p> <p>$= x(y-6) + 6(y-6) + 6 = (x-6)(y-6) + 6$</p> <p>b. $x * x * x * x = x \Leftrightarrow (x-6)(x-6)(x-6)(x-6) + 6 = x \Leftrightarrow (x-6)[(x-6)^3 - 1] = x - 6 \Rightarrow x = 6, x = ?$</p> <p>c. Deoarece $x * 6 = (x-6)(6-6) + 6 = 6$; $6 * y = 6 \Rightarrow 1 * 2 * 3 * \dots * 2009 = [1 * 2 * \dots * 5] * 6 * (7 * 8 * \dots * 2009) = 6 * 6 * y = 6 * y = 6$</p>		
<p>4)</p> <p>Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție $x \circ y = 2^{x+y}$.</p> <p>a) Să se calculeze $2009 \circ (-2009)$.</p> <p>b) Să se rezolve în $\mathbb{R}$ ecuația $x \circ x^2 = 64$.</p> <p>c) Să se demonstreze că, dacă $(x \circ y) \circ z = 2^{z+1}$, atunci $x = -y$.</p> <p>(Varinta 48 BAC 2009) – www.mateinfo.ro</p>		<p>2. a) $2009 \circ (-2009) = 2^0 = 1$</p> <p>b) $x \circ x^2 = 64 \Leftrightarrow x + x^2 = \log_2 64 \Rightarrow x \in \{-3, 2\}$</p> <p>c) $(x \circ y) \circ z = 2^{z+1} \Leftrightarrow 2^{x+y+z} = 2^{z+1} \Rightarrow 2^{x+y} = 2^1 \Rightarrow x+y=1 \Rightarrow x = -y$</p>		
<p>5)</p> <p>Pe mulțimea numerelor reale definim legile de compoziție $x \circ y = x + y + 3$ și $x * y = xy - 3(x + y) + 12$.</p> <p>a) Să se verifice că $x * y = (x-3)(y-3) + 3$, oricare ar fi $x, y \in \mathbb{R}$.</p> <p>b) Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $(x \circ (x+1)) + (x * (x+1)) = 11$.</p> <p>c) Să se rezolve sistemul de ecuații $\begin{cases} x \circ (y-1) = 0 \\ (x+1) * y = x * (y+1) \end{cases}$, cu $x, y \in \mathbb{R}$.</p> <p>(Varinta 99 BAC 2009) – www.mateinfo.ro</p>		<p>2. a. $x * y = xy - 3(x+y) + 12 = (x-3)(y-3) + 3$</p> <p>b. Fie: $x \circ (x+1) + x * (x+1) = 11 \Leftrightarrow 2x + 4 + x^2 - 5x + 6 + 3 = 11 \Leftrightarrow x^2 - 3x + 2 = 0$ cu soluțiile $x_1 = 1$ și $x_2 = 2$.</p> <p>c. $\begin{cases} x \circ (y-1) = 0 \\ (x+1) * y = x * (y+1) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x + y - 1 = 0 \\ (x-3)(y-3) + 3 = (x-3)(y-3) + 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x + y - 1 = 0 \\ xy - 3x - 2y + 6 = xy - 2x - 3y + 6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x + y - 1 = 0 \\ x = y \end{cases} \Leftrightarrow x = y = -1$</p>		
<p>6)</p> <p>Pe mulțimea numerelor reale se consideră legea de compoziție $x \circ y = \sqrt[3]{x^3 + y^3} - 1$.</p> <p>a) Să se demonstreze că $x \circ (-x) = -1$, oricare ar fi x real.</p> <p>b) Să se arate că legea de compoziție "$\circ$" este asociativă.</p> <p>c) Să se calculeze $(-4) \circ (-3) \circ \dots \circ 3 \circ 4$.</p> <p>(Varinta 11 - BAC 2009) – www.mateinfo.ro</p>		<p>a) $x \circ (-x) = \sqrt[3]{x^3 + (-x)^3} - 1 = -1$.</p> <p>b) $(x \circ y) \circ z = \sqrt[3]{(\sqrt[3]{x^3 + y^3} - 1)^3 + z^3} - 1 = x \circ (y \circ z) \Rightarrow$ legea este asociativă</p> <p>c) Din a) și b) rezultă $(-4) \circ (-3) \circ \dots \circ 3 \circ 4 = (-4) \circ 4 \circ (-3) \circ 3 \circ (-2) \circ 2 \circ (-1) \circ 1 \circ 0 = (-1) \circ (-1) \circ (-1) \circ (-1) \circ 0 = -2$.</p>		
<p>7)</p> <p>Pe mulțimea $G = (0, \infty) \setminus \{1\}$ se consideră operația $x \circ y = x^{2 \ln y}$.</p> <p>a) Să se calculeze $3 \circ e$, unde e este baza logaritmului natural.</p> <p>b) Să se demonstreze că $x \circ y \in G$, pentru orice $x, y \in G$.</p> <p>c) Să se arate că operația "$\circ$" este asociativă pe mulțimea G.</p> <p>(Varianta 81 - BAC 2009) – www.mateinfo.ro</p>		<p>a) $3 \circ e = 3^{2 \ln e} = 9$.</p> <p>b) Fie $x, y \in G \Leftrightarrow x > 0, x \neq 1, y > 0, y \neq 1 \Rightarrow x^2 > 0$ și $x^2 \neq 1 \Rightarrow x \circ y \in G$.</p> <p>c) $(x \circ y) \circ z = (x^{2 \ln y}) \circ z = (x^{2 \ln y})^{2 \ln z} = x^{4 \ln y \ln z} = x \circ (y \circ z)$.</p>		

FI DE LUCRU
Grupuri
 CLASA a XII a C

1. Subiect propus de prof. Andrei Dobre	2. Model Oficial propus pentru BAC 2011 – sursa www.subiecte2011.edu.ro
Pe mulțimea $G = (\mathbb{Z}, +)$ se definește aplicația $x * y = xy - 9(x + y) + 90$ Sa se arate ca perechea $(G, *)$ este grup abelian.	Pe mulțimea $\mathbb{R}$ se definește legea de compoziție $x * y = xy - 3x - 3y + 12$. a) Demonstrați că $x * y = (x - 3)(y - 3) + 3$, oricare ar fi $x, y \in \mathbb{R}$. b) Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $x * x = 19$. c) Știind că legea "*" este asociativă, calculați $\sqrt[3]{1} * \sqrt[3]{2} * \dots * \sqrt[3]{2011}$.
3. Model Oficial propus pentru BAC 2009 – sursa www.mateinfo.ro	4. Model Oficial propus pentru BAC 2009 – sursa www.mateinfo.ro
Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție asociativă $x * y = xy - 6x - 6y + 42$. a) Să se arate că $x * y = (x - 6)(y - 6) + 6$, oricare ar fi $x, y \in \mathbb{R}$. b) Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $x * x * x * x = x$. c) Să se calculeze $1 * 2 * 3 * \dots * 2009$.	Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție $x \circ y = 2^{x+y}$. a) Să se calculeze $2009 \circ (-2009)$. b) Să se rezolve în $\mathbb{R}$ ecuația $x \circ x^2 = 64$. c) Să se demonstreze că, dacă $(x \circ y) \circ z = 2^{z+1}$, atunci $x = -y$.
5. Model Oficial propus pentru BAC 2009 – sursa www.mateinfo.ro	6. Model Oficial propus pentru BAC 2009 – sursa www.mateinfo.ro
Pe mulțimea numerelor reale definim legile de compoziție $x \circ y = x + y + 3$ și $x * y = xy - 3(x + y) + 12$. a) Să se verifice că $x * y = (x - 3)(y - 3) + 3$, oricare ar fi $x, y \in \mathbb{R}$. b) Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $(x \circ (x + 1)) + (x * (x + 1)) = 11$. c) Să se rezolve sistemul de ecuații $\begin{cases} x \circ (y - 1) = 0 \\ (x + 1) * y = x * (y + 1) \end{cases}$, cu $x, y \in \mathbb{R}$.	Pe mulțimea numerelor reale se consideră legea de compoziție $x \circ y = \sqrt[3]{x^3 + y^3} - 1$. a) Să se demonstreze că $x \circ (-x) = -1$, oricare ar fi x real. b) Să se arate că legea de compoziție "o" este asociativă. c) Să se calculeze $(-4) \circ (-3) \circ \dots \circ 3 \circ 4$.
7. Model Oficial propus pentru BAC 2009 – sursa www.mateinfo.ro	8. Subiect propus de prof. Andrei Dobre
Pe mulțimea $G = (0, \infty) \setminus \{1\}$ se consideră operația $x \circ y = x^{2 \ln y}$. a) Să se calculeze $3 \circ e$, unde e este baza logaritmului natural. b) Să se demonstreze că $x \circ y \in G$, pentru orice $x, y \in G$. c) Să se arate că operația "o" este asociativă pe mulțimea G .	Pe mulțimea $G = (m, +\infty)$ se definește aplicația $x * y = xy - m(x + y) + m^2 + m$, unde $m \in \mathbb{Z}$ a) Sa se arate ca perechea $(G, *)$ este grup abelian. b) Calculati $(m-2011) * (m-2011) * \dots * (m+2010) * (m+2011)$

Nota: 1. Pentru mai multe variante intrati pe <http://www.mateinfo.ro/examene-matematica-liceu-bac> (subiecte de algebra cls. a XII a gasiti la SUBIECTUL II – 2)
 2. Pentru ajutor puteti consulta indicatiile de pe pagina de internet de mai sus sau puteti apela la FORUM-ul site-ului unde un profesor sau elev va ajuta.

